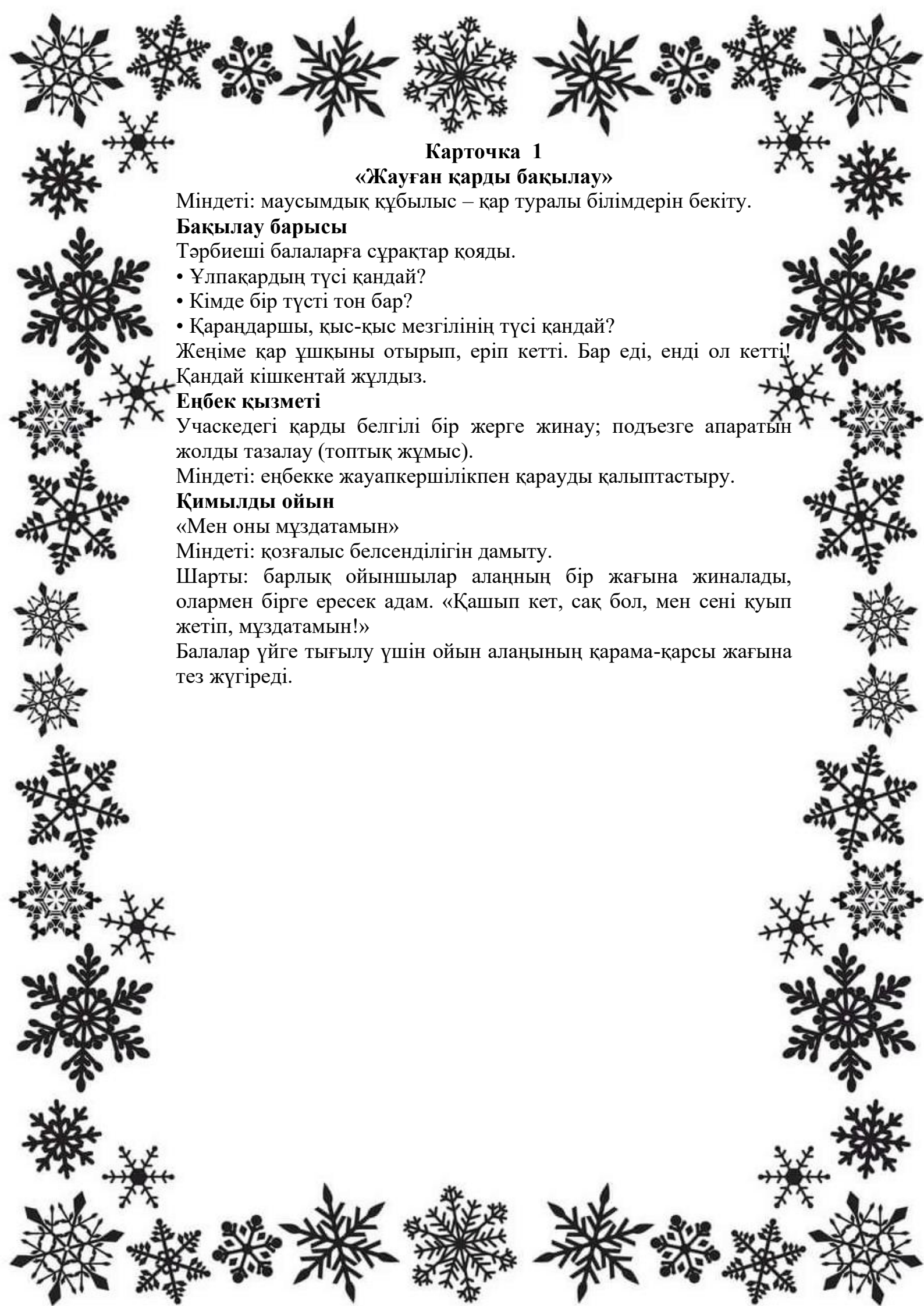

Серуендеу картотекасы

Ақпан
(Ересек топ)

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branches and others more simple.

Карточка 1

«Жауған қарды бақылау»

Міндеті: маусымдық құбылыс – қар туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.

- Ұлпақардың түсі қандай?
- Кімде бір түсті тон бар?
- Қараңдаршы, қыс-қыс мезгілінің түсі қандай?

Жеңіме қар ұшқыны отырып, еріп кетті. Бар еді, енді ол кетті!
Қандай кішкентай жұлдыз.

Еңбек қызметі

Учаскедегі қарды белгілі бір жерге жинау; подъезге апаратын жолды тазалау (топтық жұмыс).

Міндеті: еңбекке жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру.

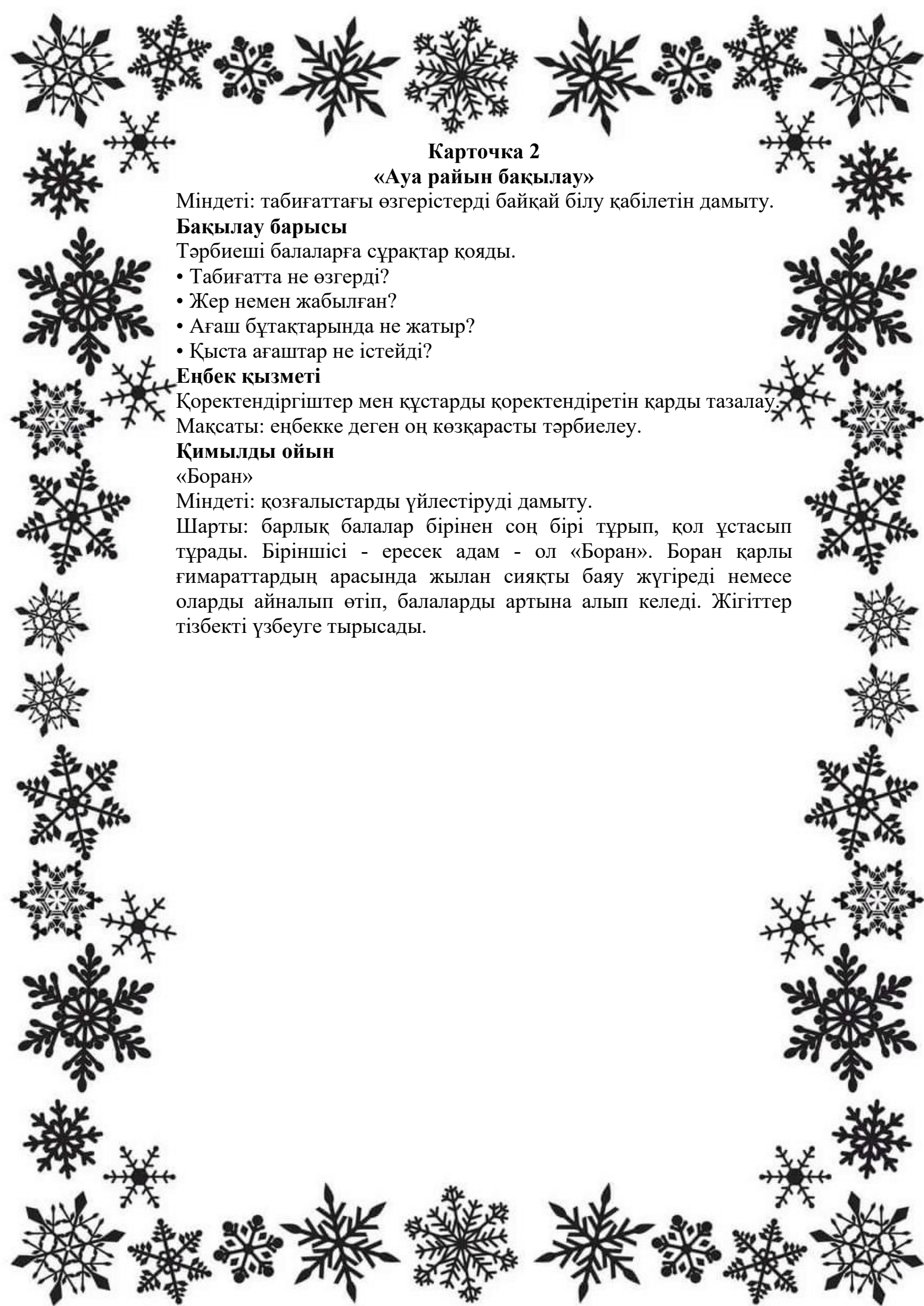
Қимылды ойын

«Мен оны мұздатамын»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: барлық ойыншылар алаңның бір жағына жиналады, олармен бірге ересек адам. «Қашып кет, сақ бол, мен сені қуып жетіп, мұздатамын!»

Балалар үйге тығылу үшін ойын алаңының қарама-қарсы жағына тез жүгіреді.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 2

«Ауа райын бақылау»

Міндеті: табиғаттағы өзгерістерді байқай білу қабілетін дамыту.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.

- Табиғатта не өзгерді?
- Жер немен жабылған?
- Ағаш бұтақтарында не жатыр?
- Қыста ағаштар не істейді?

Еңбек қызметі

Қоректендіргіштер мен құстарды қоректендіретін қарды тазалау.

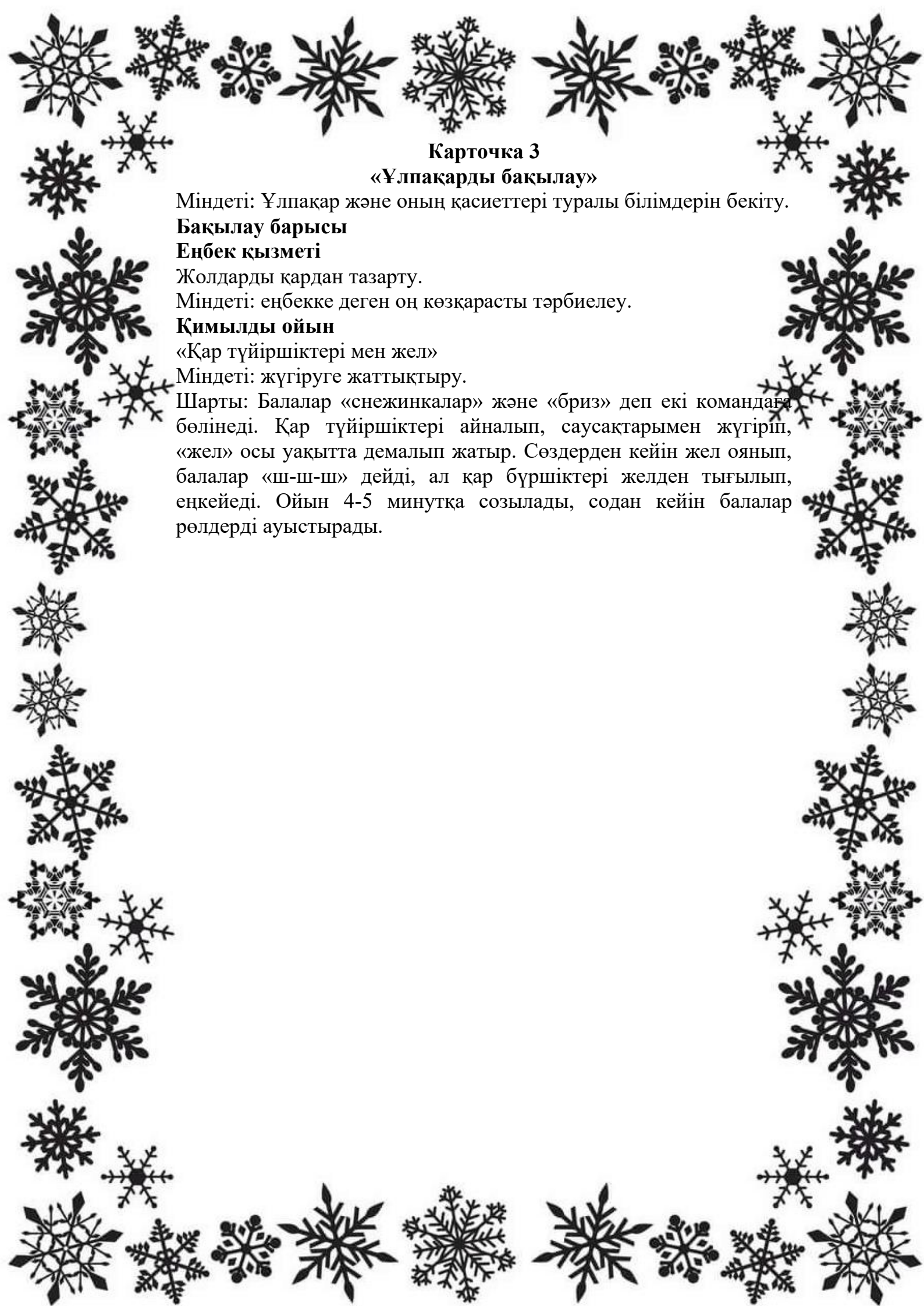
Мақсаты: еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Боран»

Міндеті: қозғалыстарды үйлестіруді дамыту.

Шарты: барлық балалар бірінен соң бірі тұрып, қол ұстасып тұрады. Біріншісі - ересек адам - ол «Боран». Боран қарлы ғимараттардың арасында жылан сияқты баяу жүгіреді немесе оларды айналып өтіп, балаларды артына алып келеді. Жігіттер тізбекті үзбеуге тырысады.

Карточка 3

«Ұлпақарды бақылау»

Міндеті: Ұлпақар және оның қасиеттері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

Еңбек қызметі

Жолдарды қардан тазарту.

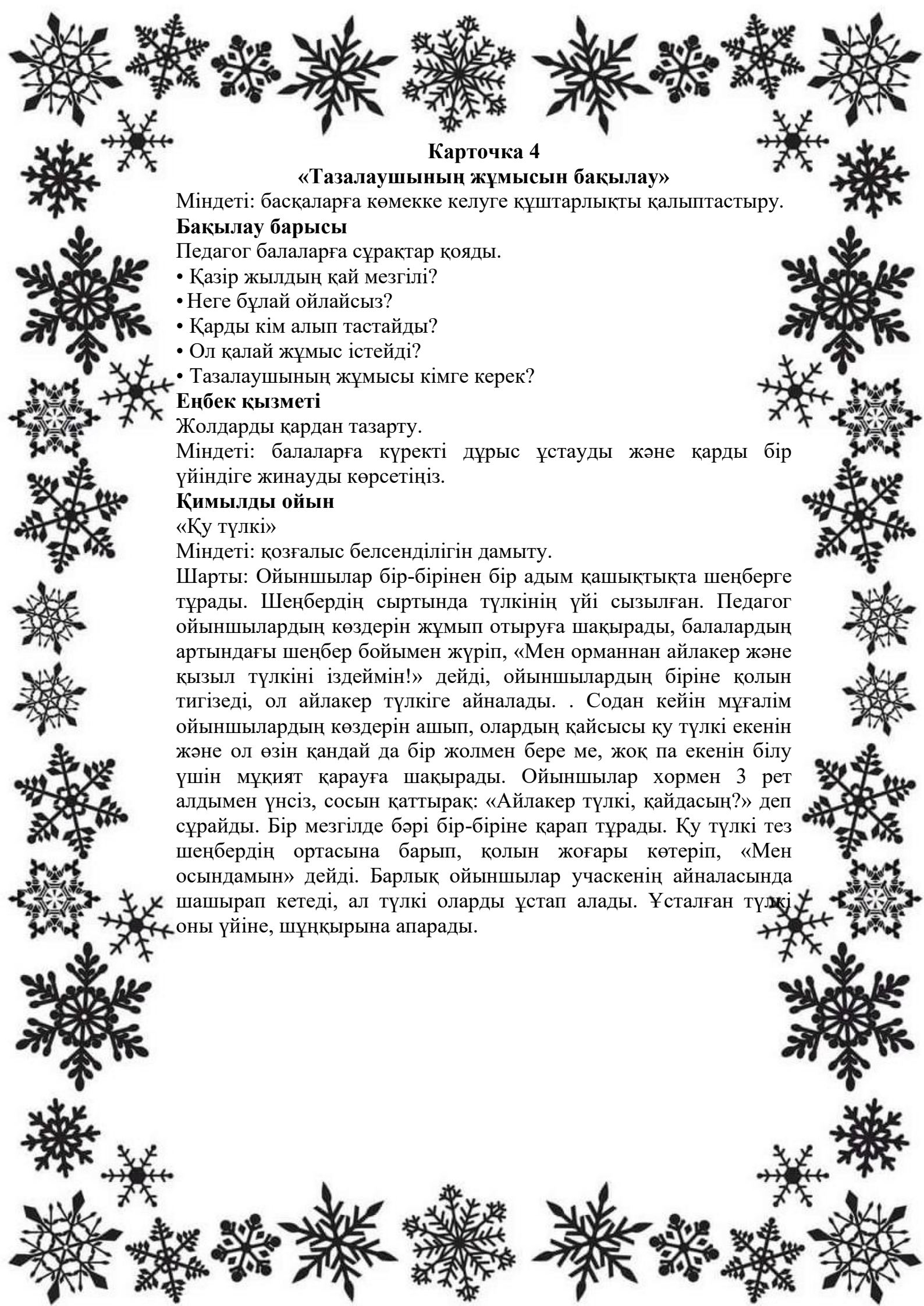
Міндеті: еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Қар түйіршіктері мен жел»

Міндеті: жүгіруге жаттықтыру.

Шарты: Балалар «снежинкалар» және «бриз» деп екі командаға бөлінеді. Қар түйіршіктері айналып, саусақтарымен жүгіріп, «жел» осы уақытта демалып жатыр. Сөздерден кейін жел оянып, балалар «ш-ш-ш» дейді, ал қар бүршіктері желден тығылып, еңкейеді. Ойын 4-5 минутқа созылады, содан кейін балалар рөлдерді ауыстырады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branches and others more simple.

Карточка 4

«Тазалаушының жұмысын бақылау»

Міндеті: басқаларға көмекке келуге құштарлықты қалыптастыру.

Бақылау барысы

Педагог балаларға сұрақтар қояды.

- Қазір жылдың қай мезгілі?
- Неге бұлай ойлайсыз?
- Қарды кім алып тастайды?
- Ол қалай жұмыс істейді?
- Тазалаушының жұмысы кімге керек?

Еңбек қызметі

Жолдарды қардан тазарту.

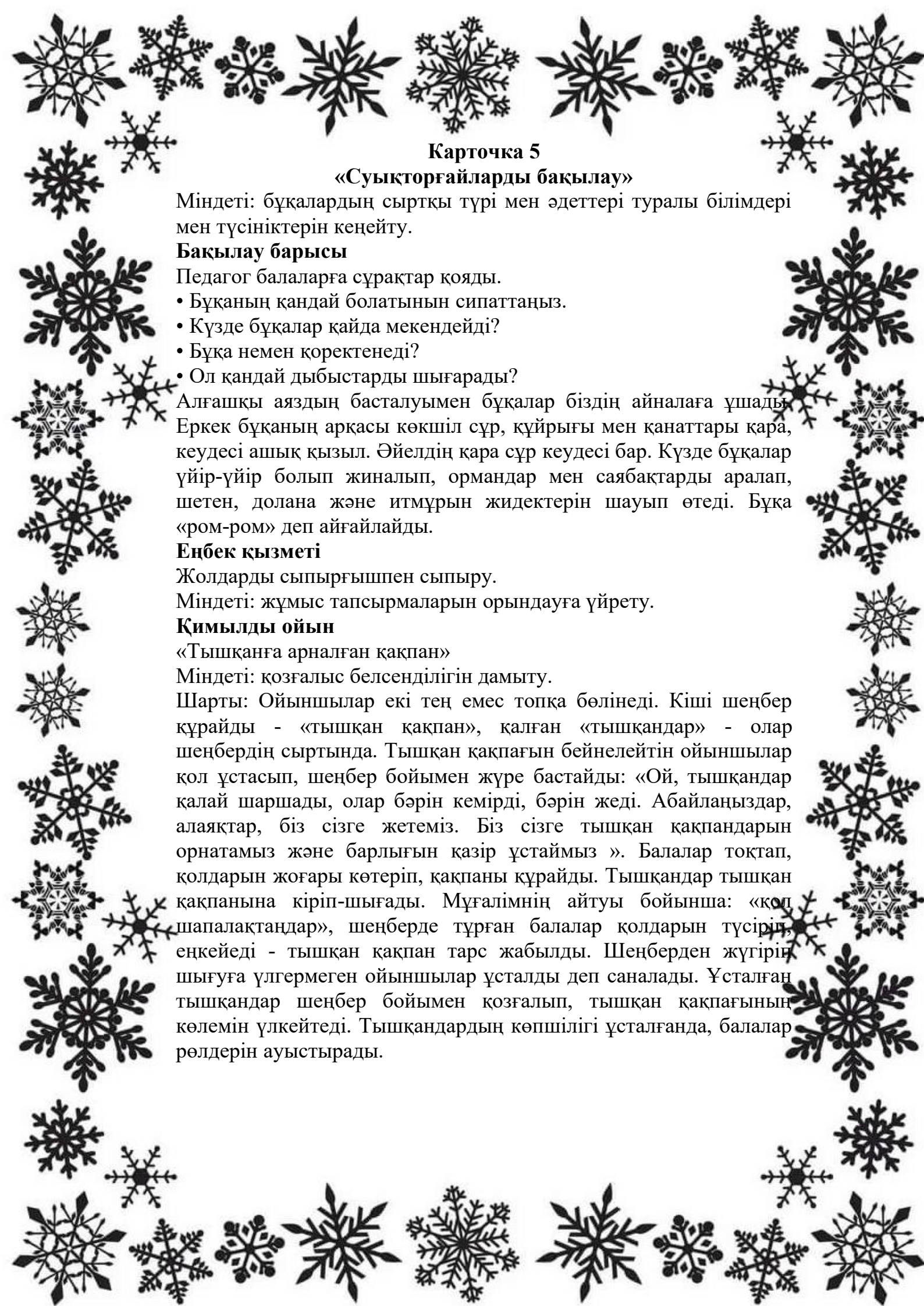
Міндеті: балаларға күректі дұрыс ұстауды және қарды бір үйіндіге жинауды көрсетіңіз.

Қимылды ойын

«Қу түлкі»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Ойыншылар бір-бірінен бір адым қашықтықта шеңберге тұрады. Шеңбердің сыртында түлкінің үйі сызылған. Педагог ойыншылардың көздерін жұмып отыруға шақырады, балалардың артындағы шеңбер бойымен жүріп, «Мен орманнан айлакер және қызыл түлкіні іздеймін!» дейді, ойыншылардың біріне қолын тигізеді, ол айлакер түлкіге айналады. Содан кейін мұғалім ойыншылардың көздерін ашып, олардың қайсысы қу түлкі екенін және ол өзін қандай да бір жолмен бере ме, жоқ па екенін білу үшін мұқият қарауға шақырады. Ойыншылар хормен 3 рет алдымен үнсіз, сосын қаттырақ: «Айлакер түлкі, қайдасың?» деп сұрайды. Бір мезгілде бәрі бір-біріне қарап тұрады. Қу түлкі тез шеңбердің ортасына барып, қолын жоғары көтеріп, «Мен осындамын» дейді. Барлық ойыншылар учаскенің айналасында шашырап кетеді, ал түлкі оларды ұстап алады. Ұсталған түлкі оны үйіне, шұңқырына апарады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 5

«Суықторғайларды бақылау»

Міндеті: бұқалардың сыртқы түрі мен әдеттері туралы білімдері мен түсініктерін кеңейту.

Бақылау барысы

Педагог балаларға сұрақтар қояды.

- Бұқаның қандай болатынын сипаттаңыз.
- Күзде бұқалар қайда мекендейді?
- Бұқа немен қоректенеді?
- Ол қандай дыбыстарды шығарады?

Алғашқы аяздың басталуымен бұқалар біздің айналаға ұшады. Еркек бұқаның арқасы көкшіл сұр, құйрығы мен қанаттары қара, кеудесі ашық қызыл. Әйелдің қара сұр кеудесі бар. Күзде бұқалар үйір-үйір болып жиналып, ормандар мен саябақтарды аралап, шетен, долана және итмұрын жидектерін шауып өтеді. Бұқа «ром-ром» деп айғайлайды.

Еңбек қызметі

Жолдарды сыпырғышпен сыпыру.

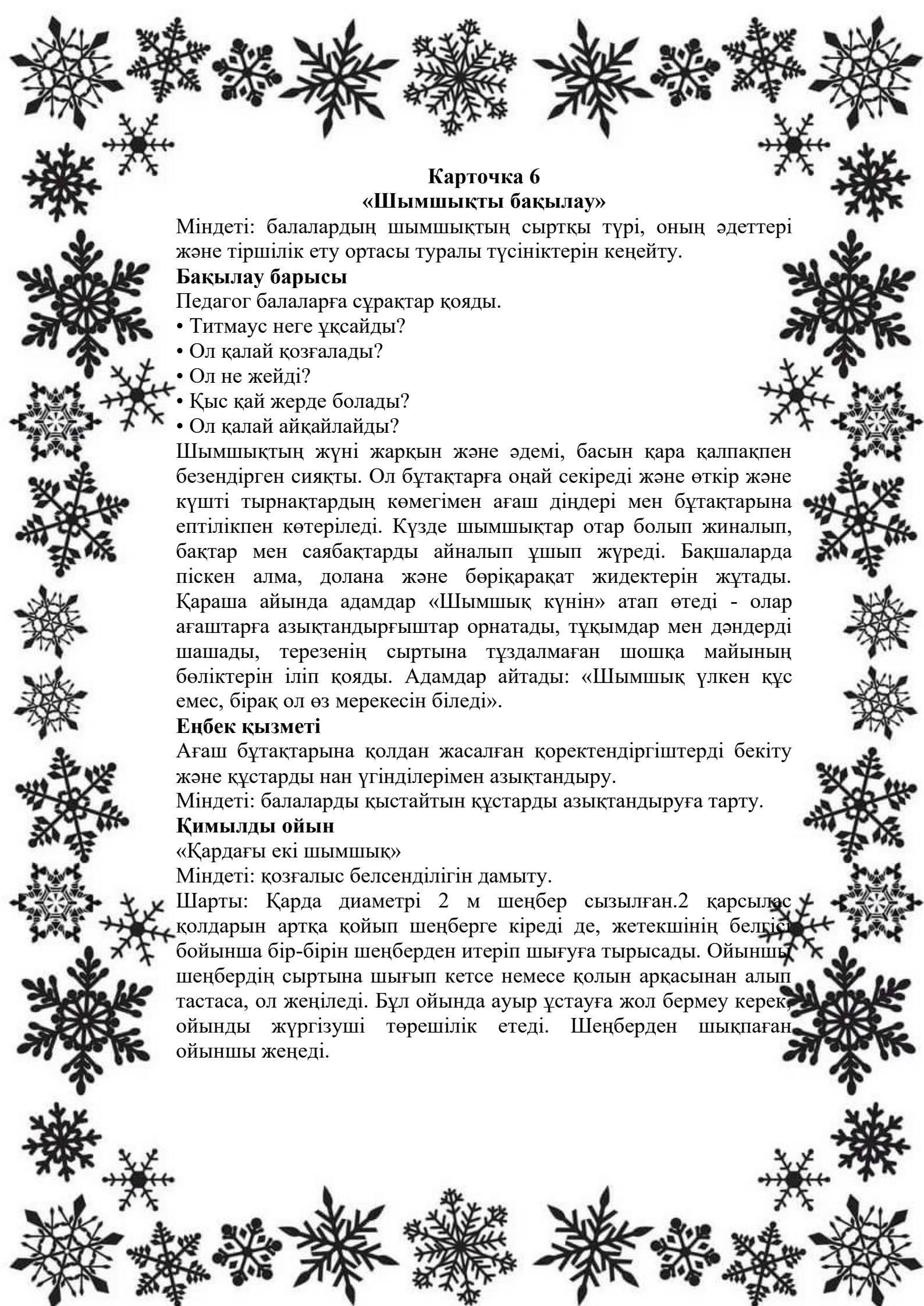
Міндеті: жұмыс тапсырмаларын орындауға үйрету.

Қимылды ойын

«Тышқанға арналған қақпан»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Ойыншылар екі тең емес топқа бөлінеді. Кіші шеңбер құрайды - «тышқан қақпан», қалған «тышқандар» - олар шеңбердің сыртында. Тышқан қақпағын бейнелейтін ойыншылар қол ұстасып, шеңбер бойымен жүре бастайды: «Ой, тышқандар қалай шаршады, олар бәрін кемірді, бәрін жеді. Абайлаңыздар, алаяқтар, біз сізге жетеміз. Біз сізге тышқан қақпандарын орнатамыз және барлығын қазір ұстаймыз ». Балалар тоқтап, қолдарын жоғары көтеріп, қақпаны құрайды. Тышқандар тышқан қақпанына кіріп-шығады. Мұғалімнің айтуы бойынша: «қол шапалақтаңдар», шеңберде тұрған балалар қолдарын түсіріп, еңкейеді - тышқан қақпан тарс жабылды. Шеңберден жүгіріп шығуға үлгермеген ойыншылар ұсталды деп саналады. Ұсталған тышқандар шеңбер бойымен қозғалып, тышқан қақпағының көлемін үлкейтеді. Тышқандардың көпшілігі ұсталғанда, балалар рөлдерін ауыстырады.

Карточка 6

«Шымшықты бақылау»

Міндеті: балалардың шымшықтың сыртқы түрі, оның әдеттері және тіршілік ету ортасы туралы түсініктерін кеңейту.

Бақылау барысы

Педагог балаларға сұрақтар қояды.

- Титмаус неге ұқсайды?
- Ол қалай қозғалады?
- Ол не жейді?
- Қыс қай жерде болады?
- Ол қалай айқайлайды?

Шымшықтың жүні жарқын және әдемі, басын қара қалпақпен безендірген сияқты. Ол бұтақтарға оңай секіреді және өткір және күшті тырнақтардың көмегімен ағаш діңдері мен бұтақтарына ептілікпен көтеріледі. Күзде шымшықтар отар болып жиналып, бақтар мен саябақтарды айналып ұшып жүреді. Бақшаларда піскен алма, долана және бөріқарақат жидектерін жұтады. Қараша айында адамдар «Шымшық күнін» атап өтеді - олар ағаштарға азықтандырғыштар орнатады, тұқымдар мен дәндерді шашады, терезенің сыртына тұздалмаған шошқа майының бөліктерін іліп қояды. Адамдар айтады: «Шымшық үлкен құс емес, бірақ ол өз мерекесін біледі».

Еңбек қызметі

Ағаш бұтақтарына қолдан жасалған қоректендіргіштерді бекіту және құстарды нан үгінділерімен азықтандыру.

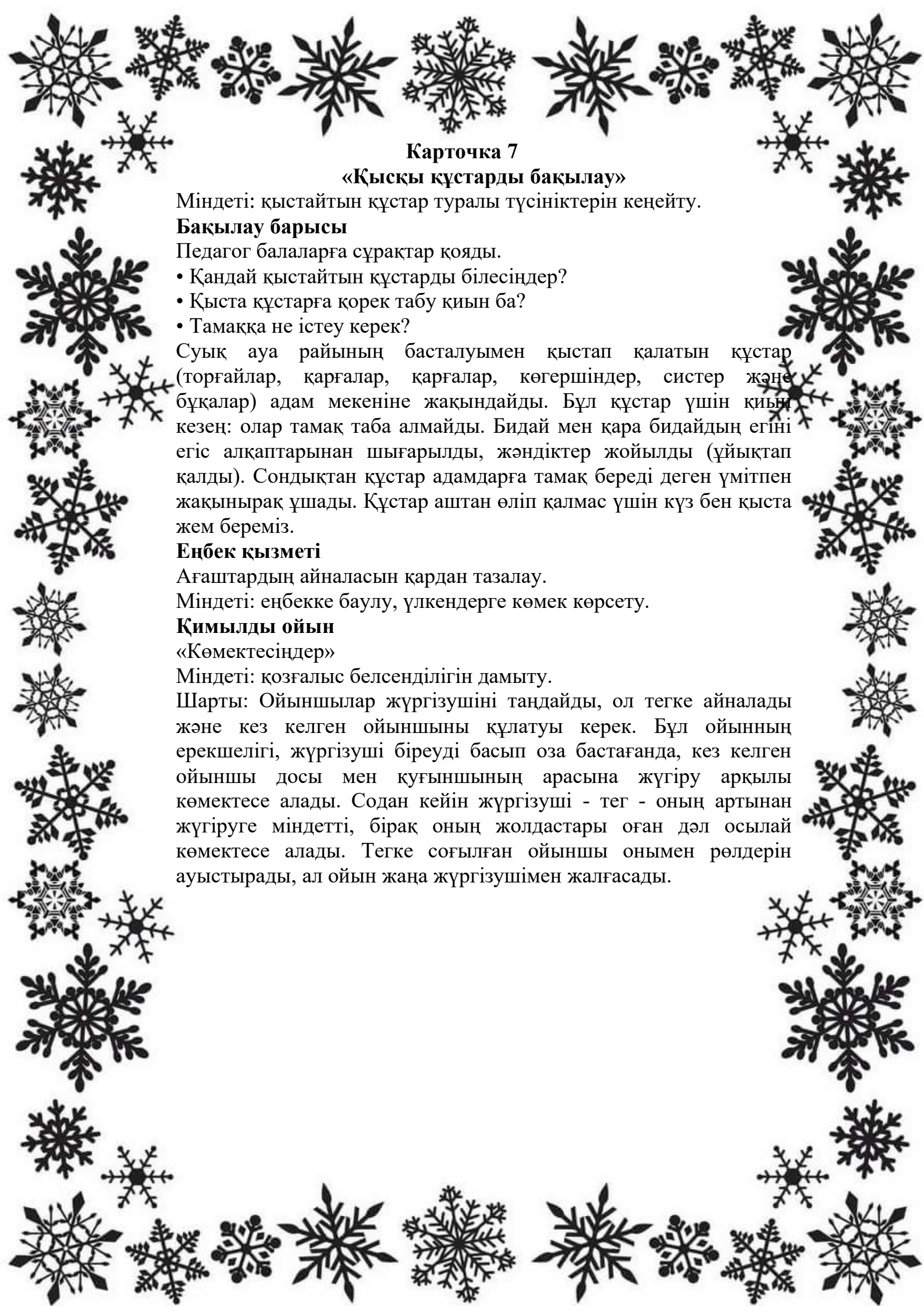
Міндеті: балаларды қыстайтын құстарды азықтандыруға тарту.

Қимылды ойын

«Қардағы екі шымшық»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Қарда диаметрі 2 м шеңбер сызылған. 2 қарсылас қолдарын артқа қойып шеңберге кіреді де, жетекшінің белгісі бойынша бір-бірін шеңберден итеріп шығуға тырысады. Ойыншы шеңбердің сыртына шығып кетсе немесе қолын арқасынан алып тастаса, ол жеңіледі. Бұл ойында ауыр ұстауға жол бермеу керек, ойынды жүргізуші төрешілік етеді. Шеңберден шықпаған ойыншы жеңеді.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 7

«Қысқы құстарды бақылау»

Міндеті: қыстайтын құстар туралы түсініктерін кеңейту.

Бақылау барысы

Педагог балаларға сұрақтар қояды.

- Қандай қыстайтын құстарды білесіңдер?
- Қыста құстарға қорек табу қиын ба?
- Тамаққа не істеу керек?

Суық ауа райының басталуымен қыстап қалатын құстар (торғайлар, қарғалар, қарғалар, көгершіндер, систер және бұқалар) адам мекеніне жақындайды. Бұл құстар үшін қиын кезең: олар тамақ таба алмайды. Бидай мен қара бидайдың егіні егіс алқаптарынан шығарылды, жәндіктер жойылды (ұйықтап қалды). Сондықтан құстар адамдарға тамақ береді деген үмітпен жақынырақ ұшады. Құстар аштан өліп қалмас үшін күз бен қыста жем береміз.

Еңбек қызметі

Ағаштардың айналасын қардан тазалау.

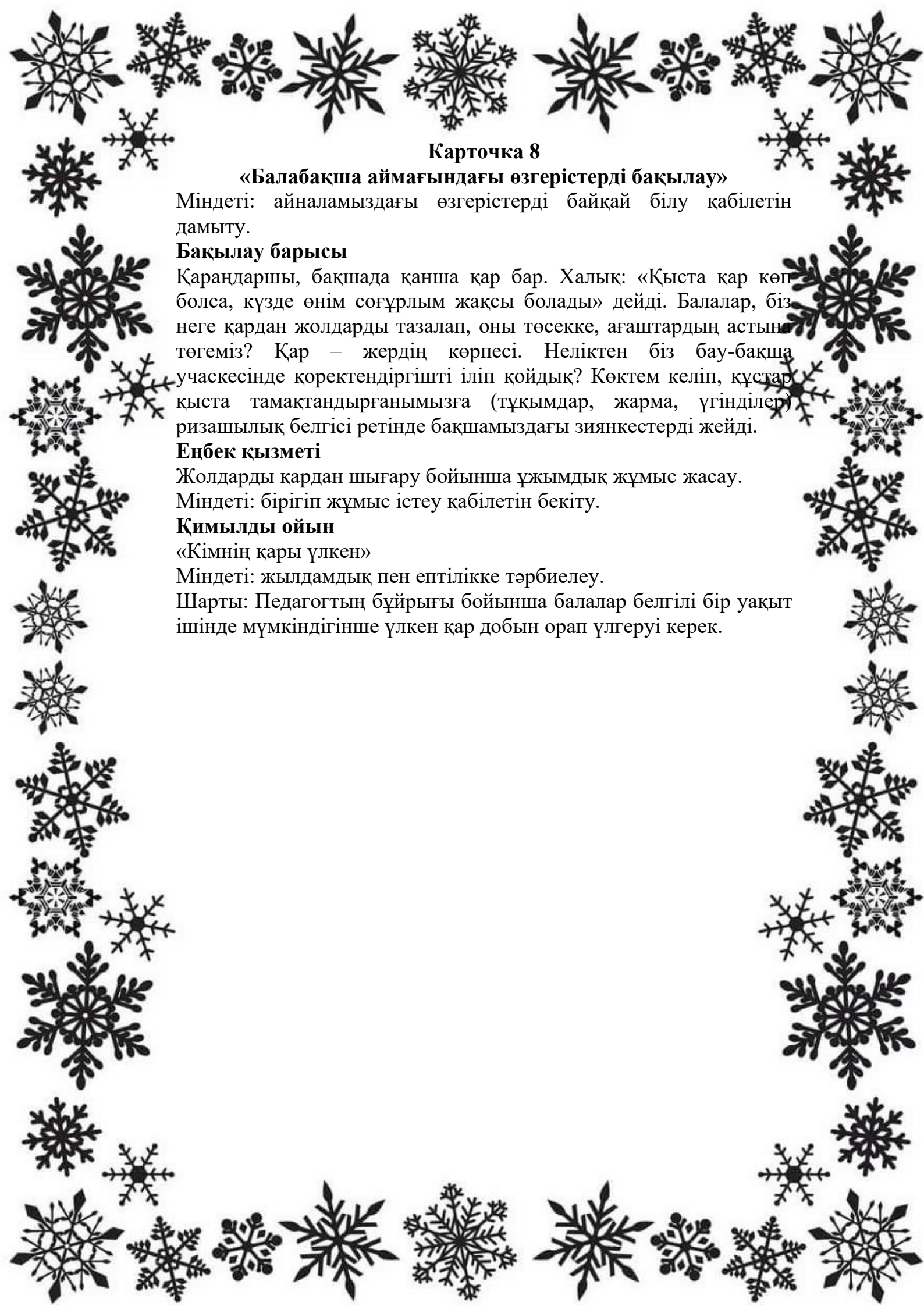
Міндеті: еңбекке баулу, үлкендерге көмек көрсету.

Қимылды ойын

«Көмектесіңдер»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Ойыншылар жүргізушіні тандайды, ол тегке айналады және кез келген ойыншыны құлатуы керек. Бұл ойынның ерекшелігі, жүргізуші біреуді басып оза бастағанда, кез келген ойыншы досы мен қуғыншының арасына жүгіру арқылы көмектесе алады. Содан кейін жүргізуші - тег - оның артынан жүгіруге міндетті, бірақ оның жолдастары оған дәл осылай көмектесе алады. Тегке соғылған ойыншы онымен рөлдерін ауыстырады, ал ойын жаңа жүргізушімен жалғасады.

Карточка 8

«Балабақша аймағындағы өзгерістерді бақылау»

Міндеті: айналамыздағы өзгерістерді байқай білу қабілетін дамыту.

Бақылау барысы

Қарандаршы, бақшада қанша қар бар. Халық: «Қыста қар көп болса, күзде өнім соғұрлым жақсы болады» дейді. Балалар, біз неге қардан жолдарды тазалап, оны төсекке, ағаштардың астына төгеміз? Қар – жердің көрпесі. Неліктен біз бау-бақша учаскесінде қоректендіргішті іліп қойдық? Көктем келіп, құстар қыста тамақтандырғанымызға (тұқымдар, жарма, үгінділер) ризашылық белгісі ретінде бақшамыздағы зиянкестерді жейді.

Еңбек қызметі

Жолдарды қардан шығару бойынша ұжымдық жұмыс жасау.

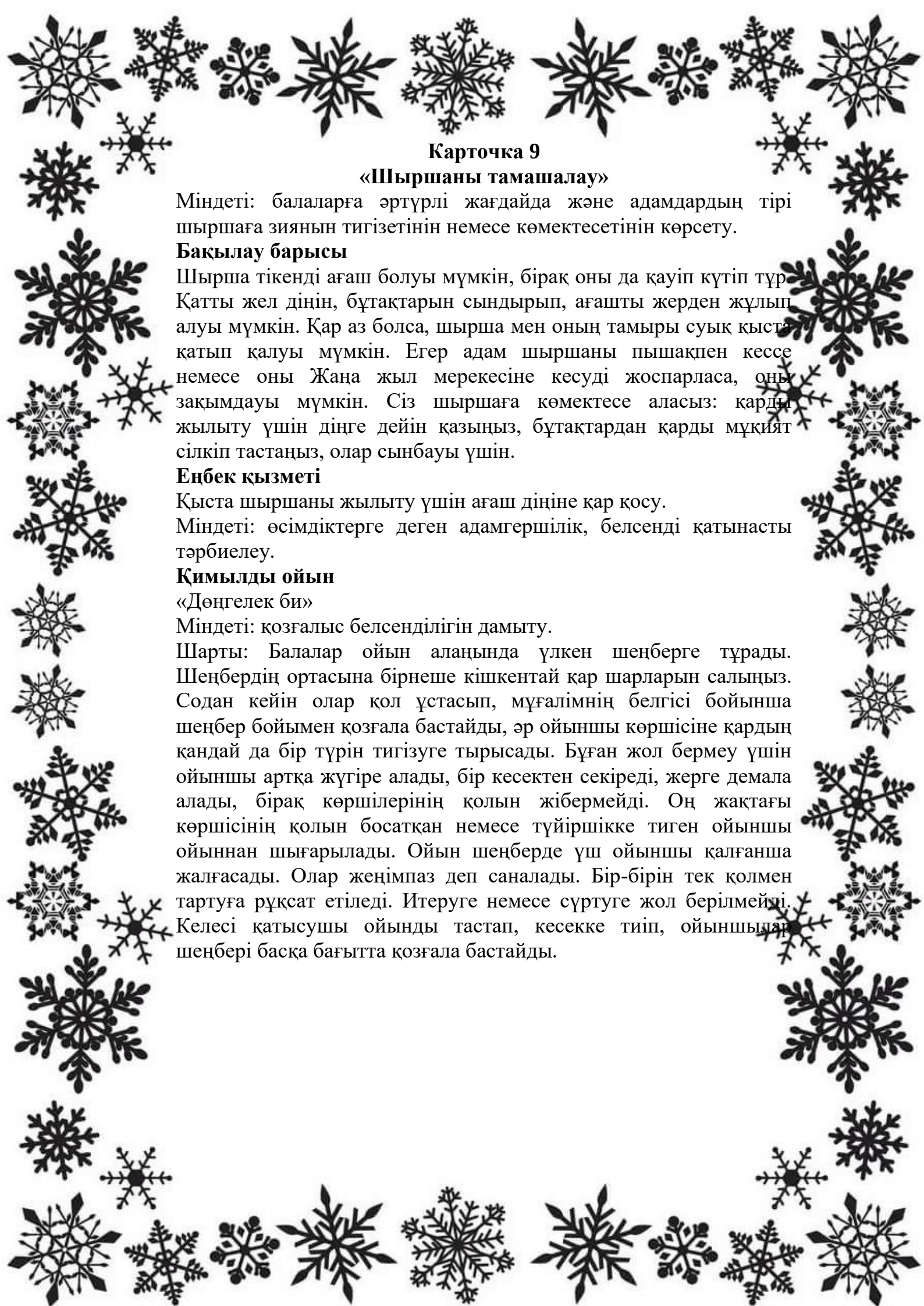
Міндеті: бірігіп жұмыс істеу қабілетін бекіту.

Қимылды ойын

«Кімнің қары үлкен»

Міндеті: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу.

Шарты: Педагогтың бұйрығы бойынша балалар белгілі бір уақыт ішінде мүмкіндігінше үлкен қар добын орап үлгеруі керек.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 9

«Шыршаны тамашалау»

Міндеті: балаларға әртүрлі жағдайда және адамдардың тірі шыршаға зиянын тигізетінін немесе көмектесетінін көрсету.

Бақылау барысы

Шырша тікенді ағаш болуы мүмкін, бірақ оны да қауіп күтіп тұр. Қатты жел діңін, бұтақтарын сындырып, ағашты жерден жұлып алуы мүмкін. Қар аз болса, шырша мен оның тамыры суық қыста қатып қалуы мүмкін. Егер адам шыршаны пышақпен кессе немесе оны Жаңа жыл мерекесіне кесуді жоспарласа, оны зақымдауы мүмкін. Сіз шыршаға көмектесе аласыз: қарды жылыту үшін дінге дейін қазыңыз, бұтақтардан қарды мұқият сілкіп тастаңыз, олар сынбауы үшін.

Еңбек қызметі

Қыста шыршаны жылыту үшін ағаш діңіне қар қосу.

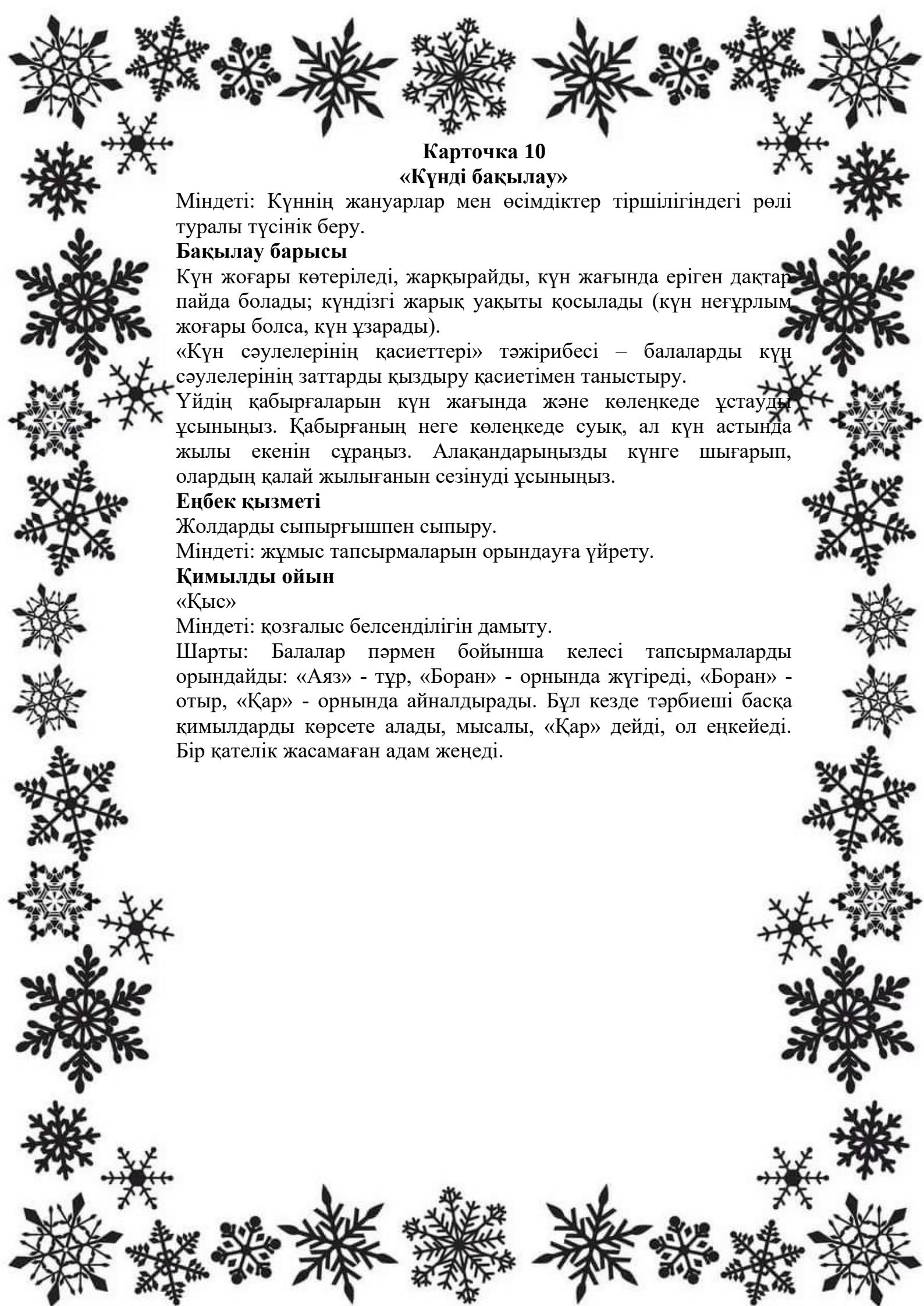
Міндеті: өсімдіктерге деген адамгершілік, белсенді қатынасты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Дөңгелек би»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар ойын алаңында үлкен шеңберге тұрады. Шеңбердің ортасына бірнеше кішкентай қар шарларын салыңыз. Содан кейін олар қол ұстасып, мұғалімнің белгісі бойынша шеңбер бойымен қозғала бастайды, әр ойыншы көршісіне қардың қандай да бір түрін тигізуге тырысады. Бұған жол бермеу үшін ойыншы артқа жүгіре алады, бір кесектен секіреді, жерге демала алады, бірақ көршілерінің қолын жібермейді. Оң жақтағы көршісінің қолын босатқан немесе түйіршікке тиген ойыншы ойыннан шығарылады. Ойын шеңберде үш ойыншы қалғанша жалғасады. Олар жеңімпаз деп саналады. Бір-бірін тек қолмен тартуға рұқсат етіледі. Итеруге немесе сұртуға жол берілмейді. Келесі қатысушы ойынды тастап, кесекке тиіп, ойыншылар шеңбері басқа бағытта қозғала бастайды.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 10 «Күнді бақылау»

Міндеті: Күннің жануарлар мен өсімдіктер тіршілігіндегі рөлі туралы түсінік беру.

Бақылау барысы

Күн жоғары көтеріледі, жарқырайды, күн жағында еріген дақтар пайда болады; күндізгі жарық уақыты қосылады (күн неғұрлым жоғары болса, күн ұзарады).

«Күн сәулелерінің қасиеттері» тәжірибесі – балаларды күн сәулелерінің заттарды қыздыру қасиетімен таныстыру.

Үйдің қабырғаларын күн жағында және көлеңкеде ұстауды ұсыныңыз. Қабырғаның неге көлеңкеде суық, ал күн астында жылы екенін сұраңыз. Алақандарыңызды күнге шығарып, олардың қалай жылығанын сезінуді ұсыныңыз.

Еңбек қызметі

Жолдарды сыпырғышпен сыпыру.

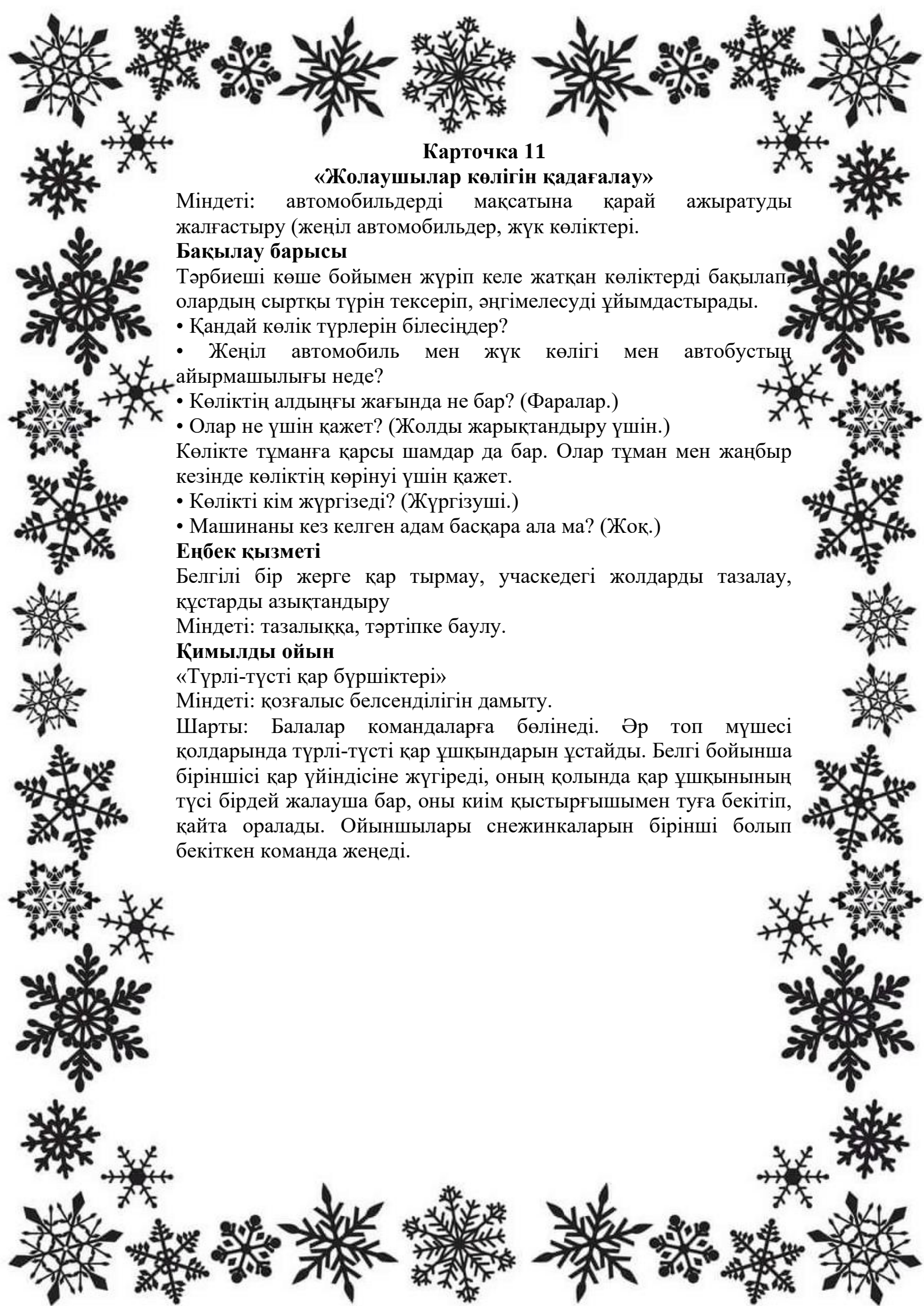
Міндеті: жұмыс тапсырмаларын орындауға үйрету.

Қимылды ойын

«Қыс»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар пәрмен бойынша келесі тапсырмаларды орындайды: «Аяз» - тұр, «Боран» - орнында жүгіреді, «Боран» - отыр, «Қар» - орнында айналдырады. Бұл кезде тәрбиеші басқа қимылдарды көрсете алады, мысалы, «Қар» дейді, ол еңкейеді. Бір қателік жасамаған адам жеңеді.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 11

«Жолаушылар көлігін қадағалау»

Міндеті: автомобильдерді мақсатына қарай ажыратуды жалғастыру (жеңіл автомобильдер, жүк көліктері).

Бақылау барысы

Тәрбиеші көше бойымен жүріп келе жатқан көліктерді бақылап, олардың сыртқы түрін тексеріп, әңгімелесуді ұйымдастырады.

- Қандай көлік түрлерін білесіңдер?
- Жеңіл автомобиль мен жүк көлігі мен автобустың айырмашылығы неде?
- Көліктің алдыңғы жағында не бар? (Фаралар.)
- Олар не үшін қажет? (Жолды жарықтандыру үшін.)

Көлікте тұманға қарсы шамдар да бар. Олар тұман мен жаңбыр кезінде көліктің көрінуі үшін қажет.

- Көлікті кім жүргізеді? (Жүргізуші.)
- Машинаны кез келген адам басқара ала ма? (Жоқ.)

Еңбек қызметі

Белгілі бір жерге қар тырмау, учаскедегі жолдарды тазалау, құстарды азықтандыру

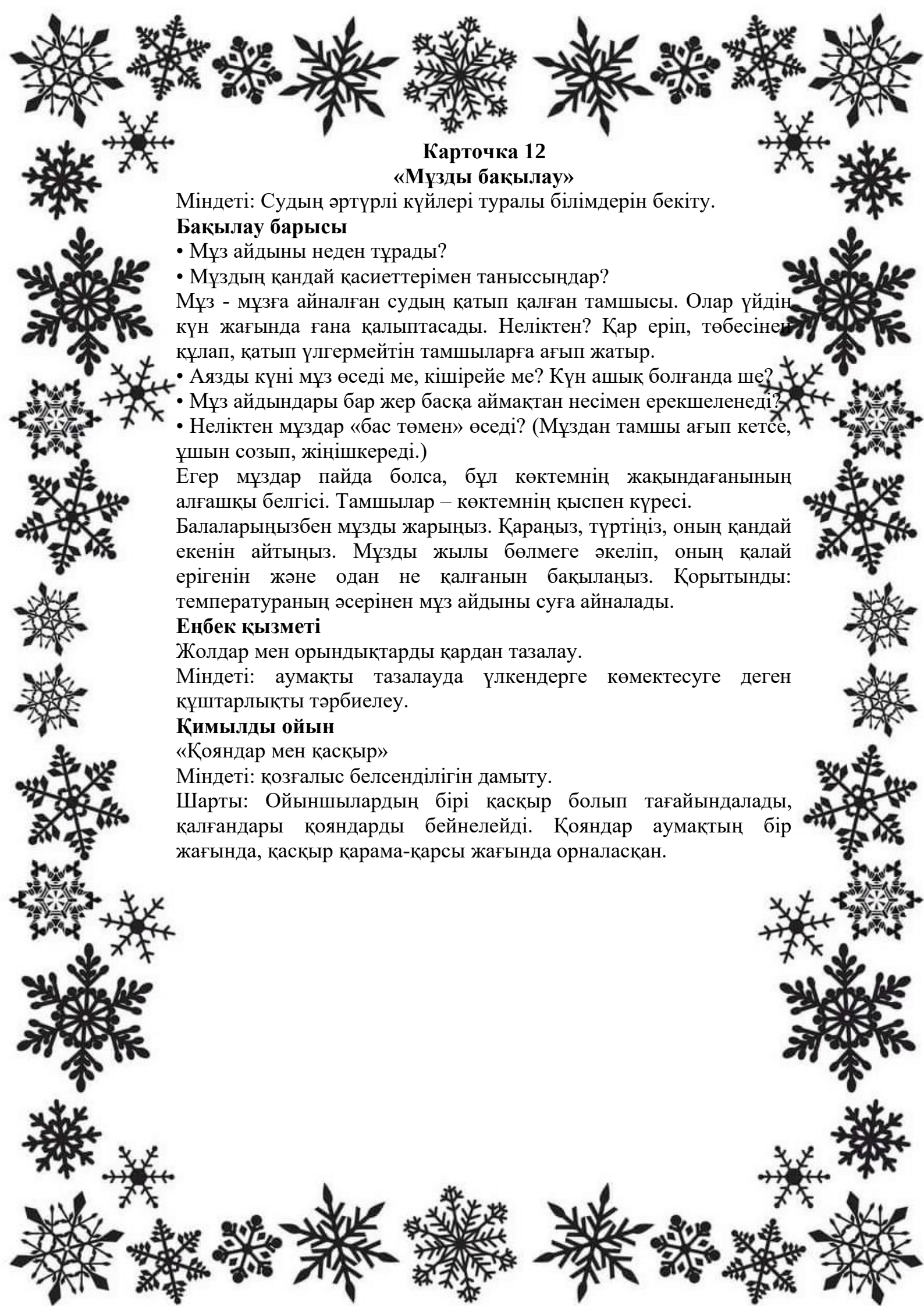
Міндеті: тазалыққа, тәртіпке баулу.

Қимылды ойын

«Түрлі-түсті қар бүршіктері»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар командаларға бөлінеді. Әр топ мүшесі қолдарында түрлі-түсті қар ұшқындарын ұстайды. Белгі бойынша біріншісі қар үйіндісіне жүгіреді, оның қолында қар ұшқынының түсі бірдей жалауша бар, оны киім қыстырғышымен туға бекітіп, қайта оралады. Ойыншылары снежинкаларын бірінші болып бекіткен команда жеңеді.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 12

«Мұзды бақылау»

Міндеті: Судың әртүрлі күйлері туралы білімдерін бекіту.

Бақылау барысы

- Мұз айдыны неден тұрады?
- Мұздың қандай қасиеттерімен таныссындар?

Мұз - мұзға айналған судың қатып қалған тамшысы. Олар үйдің күн жағында ғана қалыптасады. Неліктен? Қар еріп, төбесінен құлап, қатып үлгермейтін тамшыларға ағып жатыр.

- Аязды күні мұз өседі ме, кішірейе ме? Күн ашық болғанда ше?
- Мұз айдындары бар жер басқа аймақтан несімен ерекшеленеді?
- Неліктен мұздар «бас төмен» өседі? (Мұздан тамшы ағып кетсе, ұшын созып, жіңішкереді.)

Егер мұздар пайда болса, бұл көктемнің жақындағанының алғашқы белгісі. Тамшылар – көктемнің қыспен күресі.

Балаларыңызбен мұзды жарыңыз. Қараңыз, түртіңіз, оның қандай екенін айтыңыз. Мұзды жылы бөлмеге әкеліп, оның қалай ерігенін және одан не қалғанын бақылаңыз. Қорытынды: температураның әсерінен мұз айдыны суға айналады.

Еңбек қызметі

Жолдар мен орындықтарды қардан тазалау.

Міндеті: аумақты тазалауда үлкендерге көмектесуге деген құштарлықты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

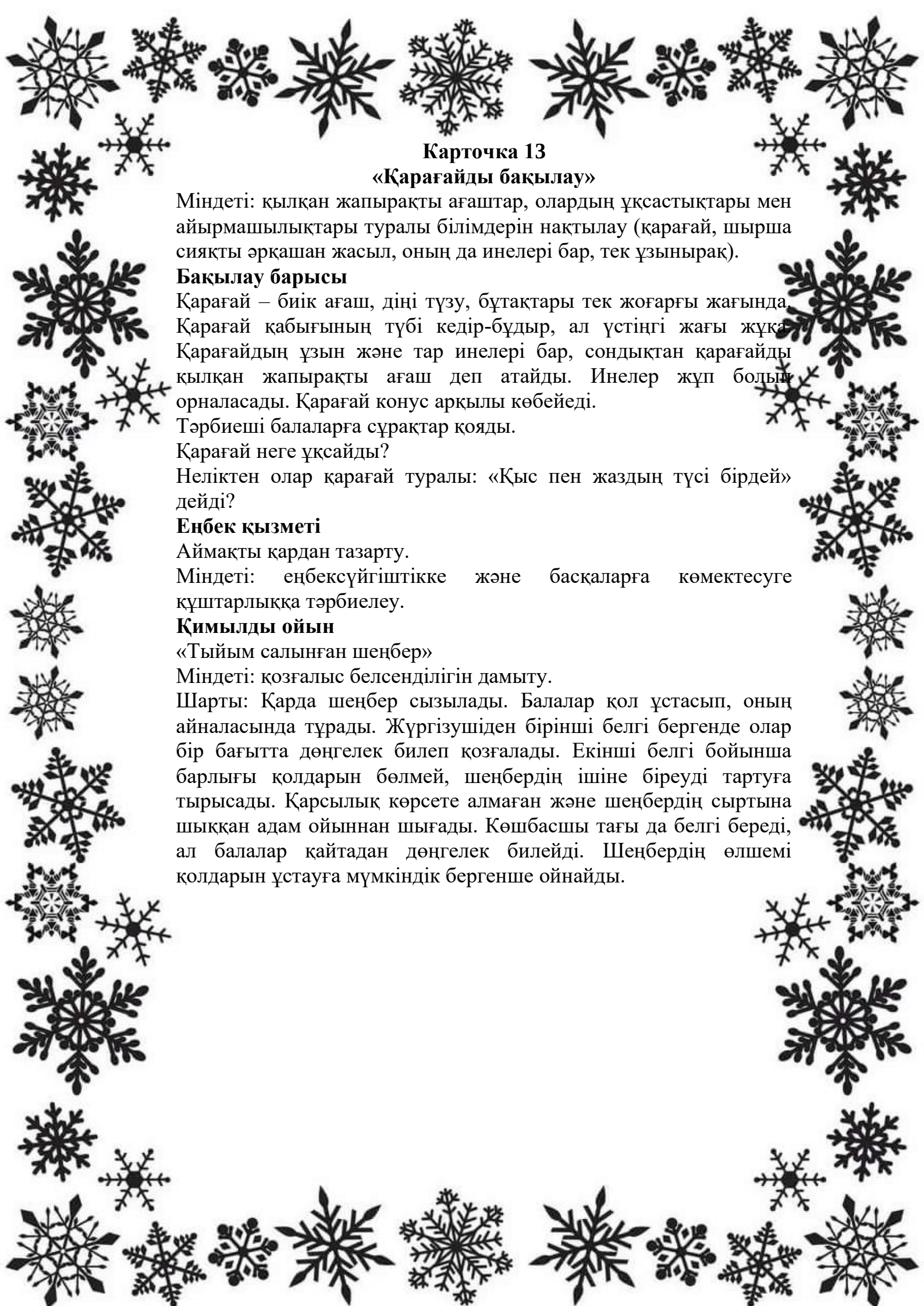
«Қояндар мен қасқыр»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Ойыншылардың бірі қасқыр болып тағайындалады, қалғандары қояндарды бейнелейді. Қояндар аумақтың бір жағында, қасқыр қарама-қарсы жағында орналасқан.

Қояндар учаскенің айналасында таралады. Олар екі аяқпен секіріп, отырып, қасқырды іздейді. Тәрбиеші «Қасқыр» сөзін айтады, қасқыр тығылған жерінен шығып, қояндардың артынан жүгіреді, оларды ұстап алуға тырысады. Қасқыр еңкейген қоянды майлай алмайды. Ол ұсталған қояндарды шетке алып кетеді. 2-3 қоян ауланған соң, басқа қасқыр таңдалады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 13

«Қарағайды бақылау»

Міндеті: қылқан жапырақты ағаштар, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтары туралы білімдерін нақтылау (қарағай, шырша сияқты әрқашан жасыл, оның да инелері бар, тек ұзынырақ).

Бақылау барысы

Қарағай – биік ағаш, діңі түзу, бұтақтары тек жоғарғы жағында. Қарағай қабығының түбі кедір-бұдыр, ал үстінгі жағы жұқа. Қарағайдың ұзын және тар инелері бар, сондықтан қарағайды қылқан жапырақты ағаш деп атайды. Инелер жұп болып орналасады. Қарағай конус арқылы көбейеді.

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.

Қарағай неге ұқсайды?

Неліктен олар қарағай туралы: «Қыс пен жаздың түсі бірдей» дейді?

Еңбек қызметі

Аймақты қардан тазарту.

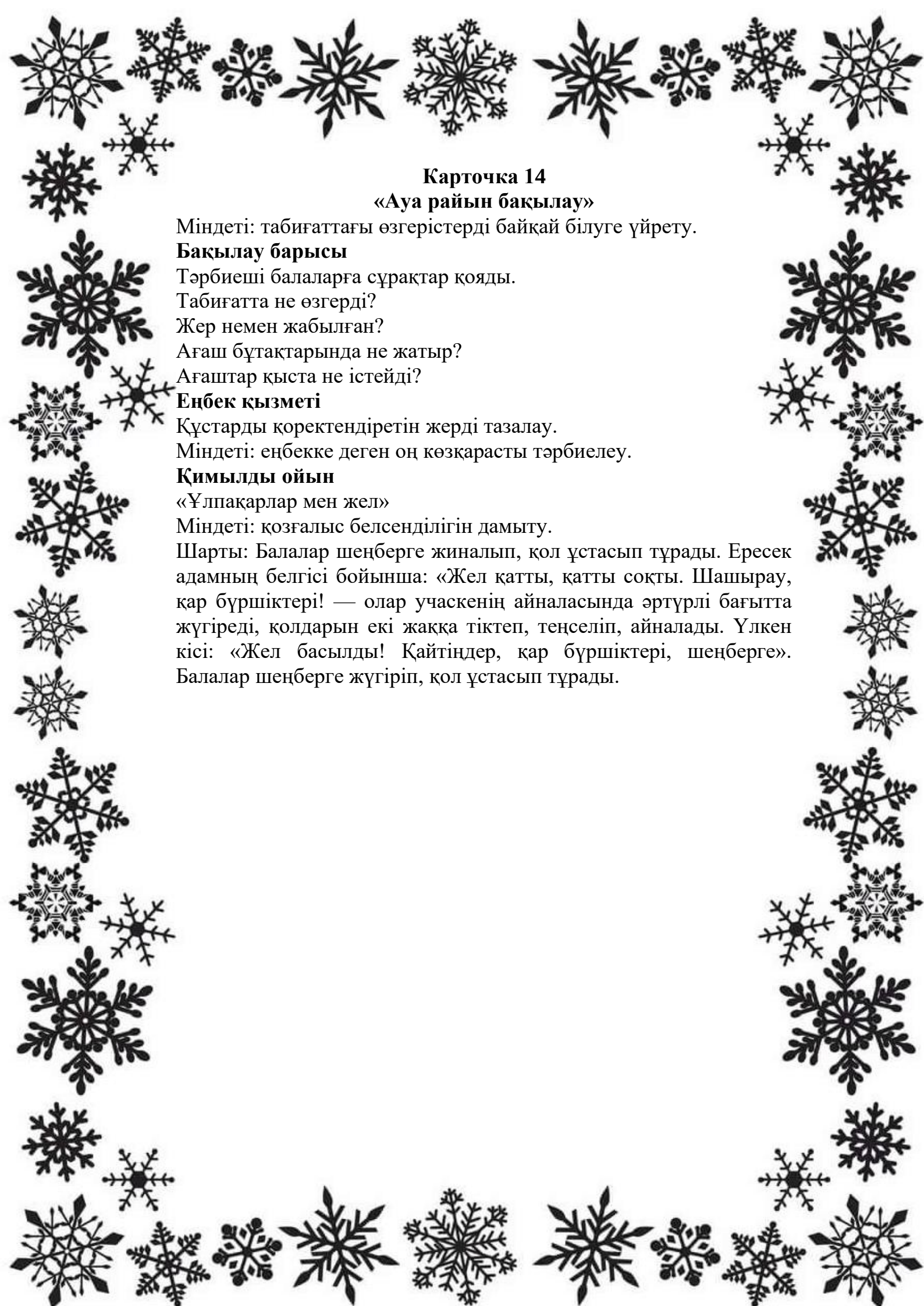
Міндеті: еңбексүйгіштікке және басқаларға көмектесуге құштарлыққа тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Тыйым салынған шеңбер»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Қарда шеңбер сызылады. Балалар қол ұстасып, оның айналасында тұрады. Жүргізушіден бірінші белгі бергенде олар бір бағытта дөңгелек билеп қозғалады. Екінші белгі бойынша барлығы қолдарын бөлмей, шеңбердің ішіне біреуді тартуға тырысады. Қарсылық көрсете алмаған және шеңбердің сыртына шыққан адам ойыннан шығады. Көшбасшы тағы да белгі береді, ал балалар қайтадан дөңгелек билейді. Шеңбердің өлшемі қолдарын ұстауға мүмкіндік бергенше ойнайды.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 14

«Ауа райын бақылау»

Міндеті: табиғаттағы өзгерістерді байқай білуге үйрету.

Бақылау барысы

Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды.

Табиғатта не өзгерді?

Жер немен жабылған?

Ағаш бұтақтарында не жатыр?

Ағаштар қыста не істейді?

Еңбек қызметі

Құстарды қоректендіретін жерді тазалау.

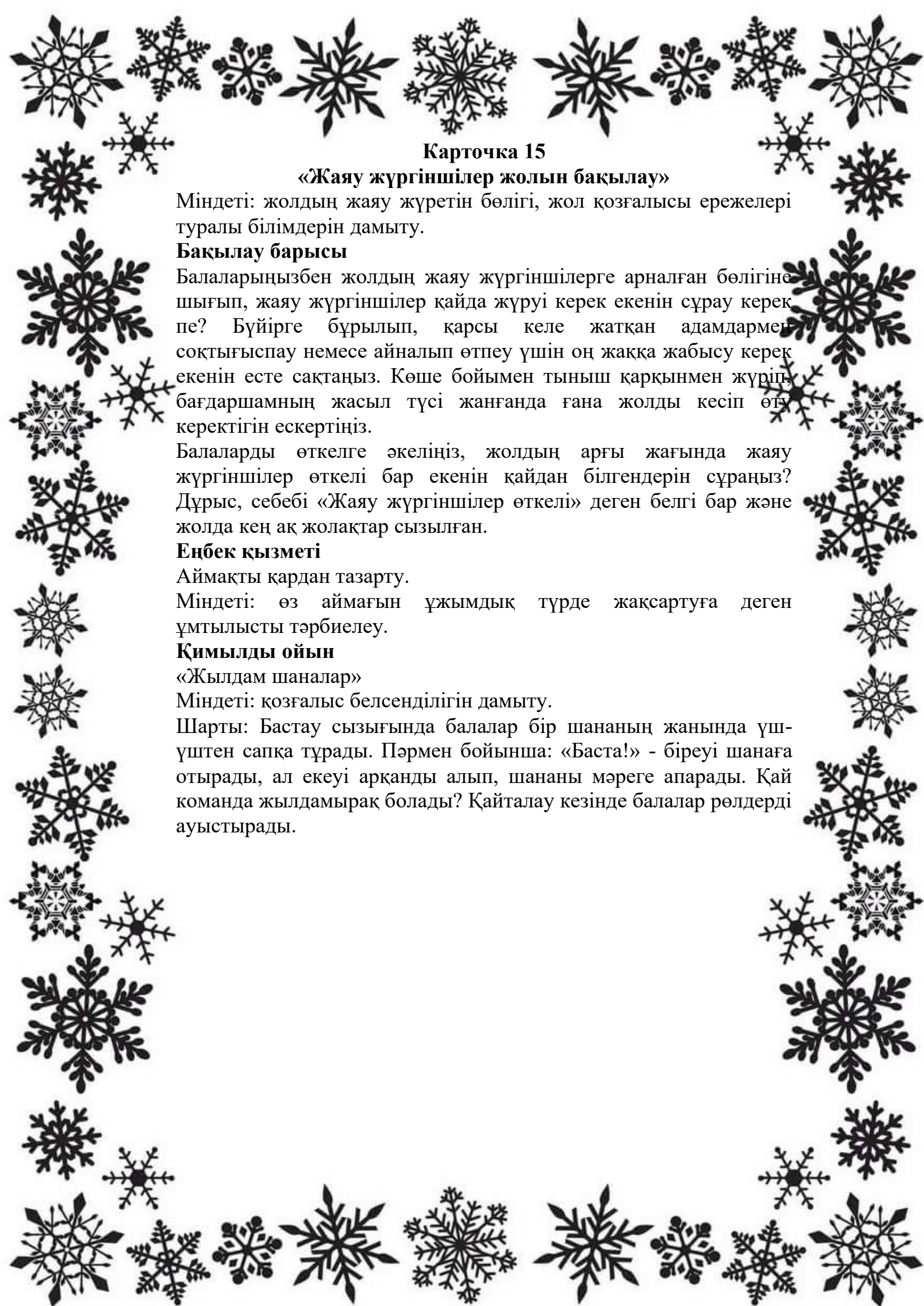
Міндеті: еңбекке деген оң көзқарасты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Ұлпақарлар мен жел»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар шеңберге жиналып, қол ұстасып тұрады. Ересек адамның белгісі бойынша: «Жел қатты, қатты соқты. Шашырау, қар бүршіктері! — олар учаскенің айналасында әртүрлі бағытта жүгіреді, қолдарын екі жаққа тіктеп, теңселіп, айналады. Үлкен кісі: «Жел басылды! Қайтіндер, қар бүршіктері, шеңберге». Балалар шеңберге жүгіріп, қол ұстасып тұрады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 15

«Жаяу жүргіншілер жолын бақылау»

Міндеті: жолдың жаяу жүретін бөлігі, жол қозғалысы ережелері туралы білімдерін дамыту.

Бақылау барысы

Балаларыңызбен жолдың жаяу жүргіншілерге арналған бөлігіне шығып, жаяу жүргіншілер қайда жүруі керек екенін сұрау керек пе? Бүйірге бұрылып, қарсы келе жатқан адамдармен соқтығыспау немесе айналып өтпеу үшін оң жаққа жабысу керек екенін есте сақтаңыз. Көше бойымен тыныш қарқынмен жүріп, бағдаршамның жасыл түсі жанғанда ғана жолды кесіп өту керектігін ескертіңіз.

Балаларды өткелге әкеліңіз, жолдың арғы жағында жаяу жүргіншілер өткелі бар екенін қайдан білгендерін сұраңыз? Дұрыс, себебі «Жаяу жүргіншілер өткелі» деген белгі бар және жолда кең ақ жолақтар сызылған.

Еңбек қызметі

Аймақты қардан тазарту.

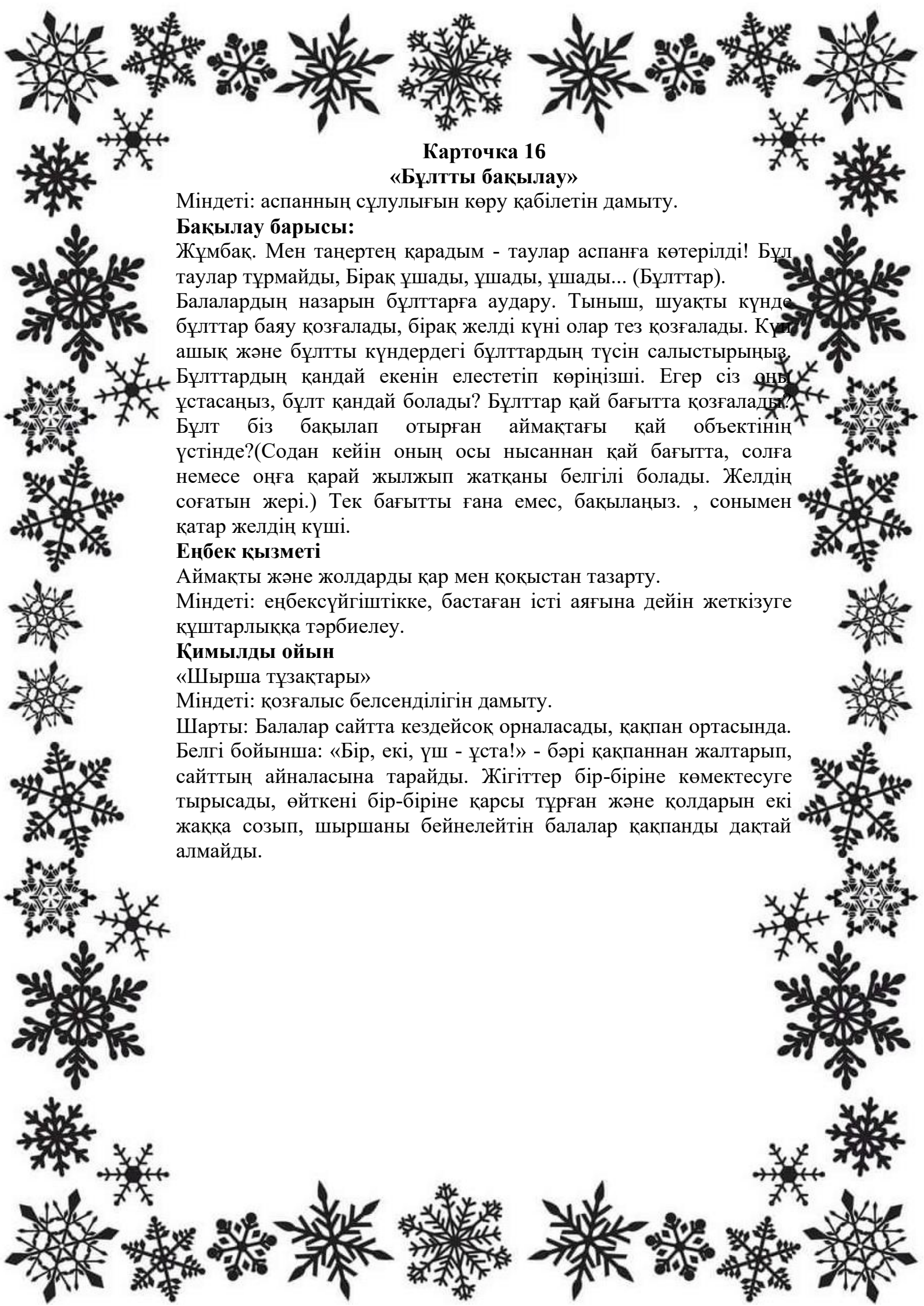
Міндеті: өз аймағын ұжымдық түрде жақсартуға деген ұмтылысты тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Жылдам шаналар»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Бастау сызығында балалар бір шананың жанында үш-үштен сапқа тұрады. Пәрмен бойынша: «Баста!» - біреуі шанаға отырады, ал екеуі арқанды алып, шананы мәреге апарады. Қай команда жылдамырақ болады? Қайталау кезінде балалар рөлдерді ауыстырады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others simpler.

Карточка 16

«Бұлтты бақылау»

Міндеті: аспанның сұлулығын көру қабілетін дамыту.

Бақылау барысы:

Жұмбақ. Мен таңертең қарадым - таулар аспанға көтерілді! Бұл таулар тұрмайды, Бірақ ұшады, ұшады, ұшады... (Бұлттар).

Балалардың назарын бұлттарға аудару. Тыныш, шуақты күнде бұлттар баяу қозғалады, бірақ желді күні олар тез қозғалады. Күн ашық және бұлтты күндердегі бұлттардың түсін салыстырыңыз. Бұлттардың қандай екенін елестетіп көріңізші. Егер сіз оны ұстасаңыз, бұлт қандай болады? Бұлттар қай бағытта қозғалады? Бұлт біз бақылап отырған аймақтағы қай объектінің үстінде?(Содан кейін оның осы нысаннан қай бағытта, солға немесе оңға қарай жылжып жатқаны белгілі болады. Желдің соғатын жері.) Тек бағытты ғана емес, бақылаңыз. , сонымен қатар желдің күші.

Еңбек қызметі

Аймақты және жолдарды қар мен қоқыстан тазарту.

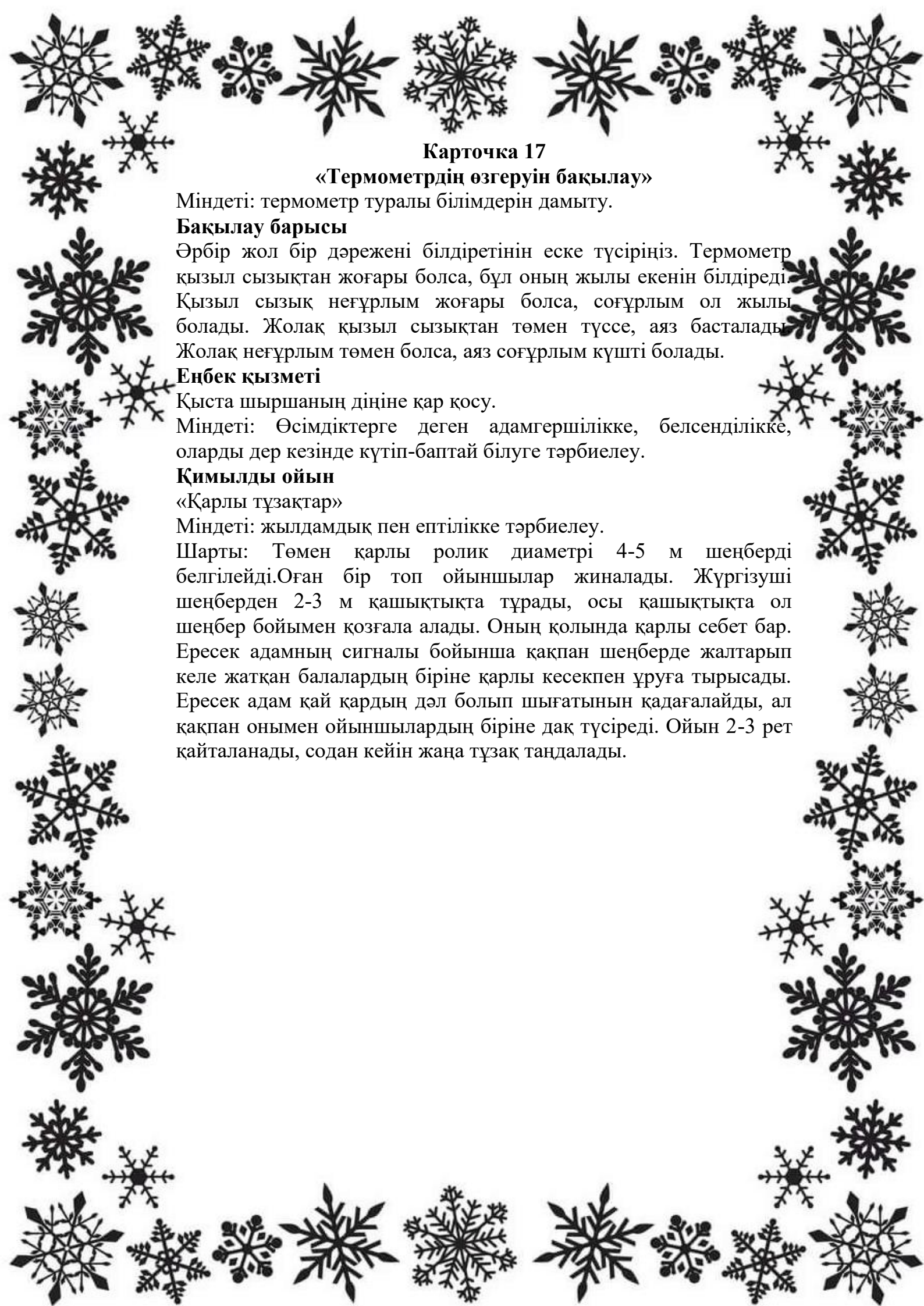
Міндеті: еңбексүйгіштікке, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге құштарлыққа тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Шырша тұзақтары»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар сайтта кездейсоқ орналасады, қақпан ортасында. Белгі бойынша: «Бір, екі, үш - ұста!» - бәрі қақпаннан жалтарып, сайттың айналасына тарайды. Жігіттер бір-біріне көмектесуге тырысады, өйткені бір-біріне қарсы тұрған және қолдарын екі жаққа созып, шыршаны бейнелейтін балалар қақпанды дақтай алмайды.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 17

«Термометрдің өзгеруін бақылау»

Міндеті: термометр туралы білімдерін дамыту.

Бақылау барысы

Әрбір жол бір дәрежені білдіретінін еске түсіріңіз. Термометр қызыл сызықтан жоғары болса, бұл оның жылы екенін білдіреді. Қызыл сызық неғұрлым жоғары болса, соғұрлым ол жылы болады. Жолақ қызыл сызықтан төмен түссе, аяз басталады. Жолақ неғұрлым төмен болса, аяз соғұрлым күшті болады.

Еңбек қызметі

Қыста шыршаның діңіне қар қосу.

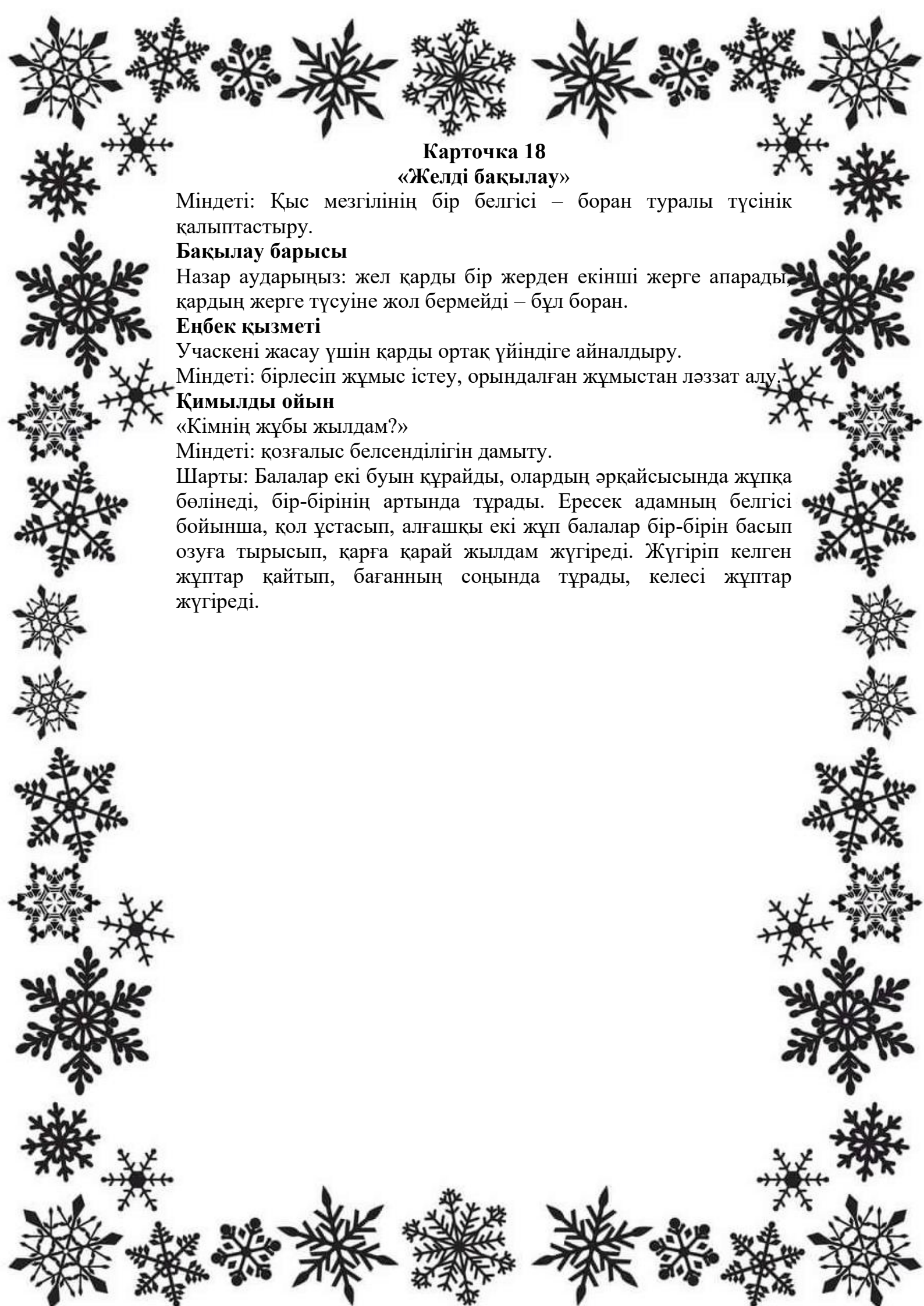
Міндеті: Өсімдіктерге деген адамгершілікке, белсенділікке, оларды дер кезінде күтіп-баптай білуге тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Қарлы тұзақтар»

Міндеті: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу.

Шарты: Төмен қарлы ролик диаметрі 4-5 м шеңберді белгілейді. Оған бір топ ойыншылар жиналады. Жүргізуші шеңберден 2-3 м қашықтықта тұрады, осы қашықтықта ол шеңбер бойымен қозғала алады. Оның қолында қарлы себет бар. Ересек адамның сигналы бойынша қақпан шеңберде жалтарып келе жатқан балалардың біріне қарлы кесекпен ұруға тырысады. Ересек адам қай қардың дәл болып шығатынын қадағалайды, ал қақпан онымен ойыншылардың біріне дақ түсіреді. Ойын 2-3 рет қайталанады, содан кейін жаңа тұзақ таңдалады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 18

«Желді бақылау»

Міндеті: Қыс мезгілінің бір белгісі – боран туралы түсінік қалыптастыру.

Бақылау барысы

Назар аударыңыз: жел қарды бір жерден екінші жерге апарады, қардың жерге түсуіне жол бермейді – бұл боран.

Еңбек қызметі

Учаскені жасау үшін қарды ортақ үйіндіге айналдыру.

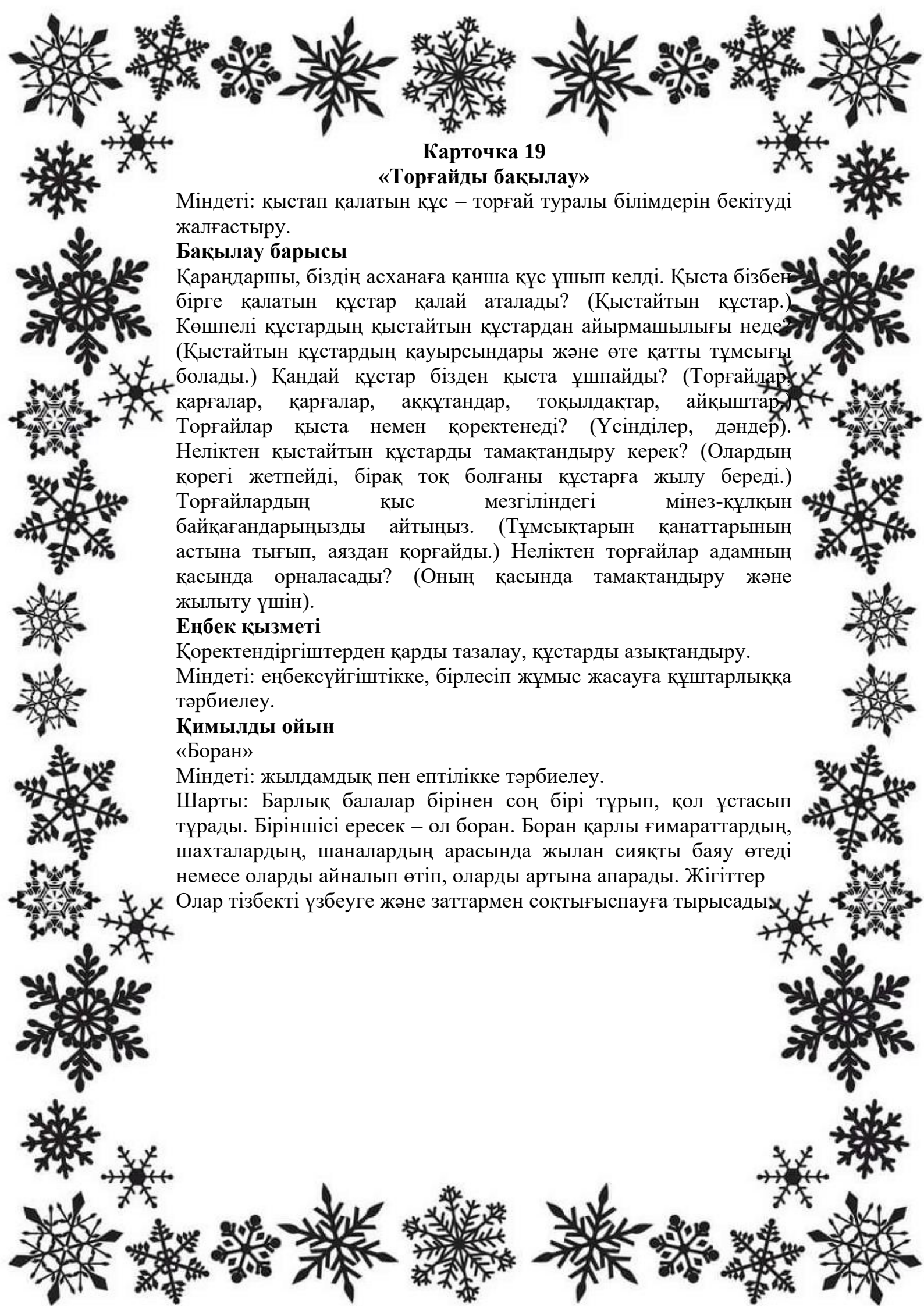
Міндеті: бірлесіп жұмыс істеу, орындалған жұмыстан ләззат алу.

Қимылды ойын

«Кімнің жұбы жылдам?»

Міндеті: қозғалыс белсенділігін дамыту.

Шарты: Балалар екі буын құрайды, олардың әрқайсысында жұпқа бөлінеді, бір-бірінің артында тұрады. Ересек адамның белгісі бойынша, қол ұстасып, алғашқы екі жұп балалар бір-бірін басып озуға тырысып, қарға қарай жылдам жүгіреді. Жүгіріп келген жұптар қайтып, бағанның соңында тұрады, келесі жұптар жүгіреді.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate details and others simpler.

Карточка 19

«Торғайды бақылау»

Міндеті: қыстап қалатын құс – торғай туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.

Бақылау барысы

Қарандаршы, біздің асханаға қанша құс ұшып келді. Қыста бізбен бірге қалатын құстар қалай аталады? (Қыстайтын құстар.) Көшпелі құстардың қыстайтын құстардан айырмашылығы неде? (Қыстайтын құстардың қауырсындары және өте қатты тұмсығы болады.) Қандай құстар бізден қыста ұшпайды? (Торғайлар, қарғалар, қарғалар, аққұтандар, тоқылдақтар, айқыштар.) Торғайлар қыста немен қоректенеді? (Үсінділер, дәндер.) Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? (Олардың қорегі жетпейді, бірақ тоқ болғаны құстарға жылу береді.) Торғайлардың қыс мезгіліндегі мінез-құлқын байқағандарыңызды айтыңыз. (Тұмсықтарын қанаттарының астына тығып, аяздан қорғайды.) Неліктен торғайлар адамның қасында орналасады? (Оның қасында тамақтандыру және жылыту үшін).

Еңбек қызметі

Қоректендіргіштерден қарды тазалау, құстарды азықтандыру.

Міндеті: еңбексүйгіштікке, бірлесіп жұмыс жасауға құштарлыққа тәрбиелеу.

Қимылды ойын

«Боран»

Міндеті: жылдамдық пен ептілікке тәрбиелеу.

Шарты: Барлық балалар бірінен соң бірі тұрып, қол ұстасып тұрады. Біріншісі ересек – ол боран. Боран қарлы ғимараттардың, шахталардың, шаналардың арасында жылан сияқты баяу өтеді немесе оларды айналып өтіп, оларды артына апарады. Жігіттер Олар тізбекті үзбеуге және заттармен соқтығыспауға тырысады.

A decorative border of various black snowflake patterns surrounds the text. The snowflakes are of different sizes and designs, some with intricate branching and others more simple.

Карточка 20

«Жолаушылар көлігін қадағалау»

Міндеті: автомобильдерді мақсатына қарай ажыратуды жалғастыру (жеңіл автомобильдер, жүк көліктері).

Бақылау барысы

Тәрбиеші қала көшелерімен жүріп келе жатқан көліктерді бақылап, олардың сыртқы түрін қарап, әңгімелесуді ұйымдастырады.

Қандай көлік түрлерін білесіңдер? Жолаушылар көлігі мен жүк көлігі мен автобустың айырмашылығы неде? Көліктің алдыңғы жағында не бар? (Фаралар.) Олар не үшін? (Жолды жарықтандыру үшін.)

Көлікті кім жүргізеді? (Жүргізуші.)

Еңбек қызметі

Белгілі бір жерге қар тырмау, учаскедегі жолдарды тазалау, құстарды азықтандыру.

Міндеті: тазалыққа, тәртіпке баулу.

Қимылды ойын

«Шелекке таста»

Міндеті: ептіліктерін дамыту.

Шарты: Балалар әрқайсысы шағын шелектердің айналасында жарты шеңбер бойымен тұрады қолында қар домалақтары. Балалар 1,5 - 2 м қашықтықтан шелекке қар кесектерін лақтырады.